

Medvědí služba radaru
Antonín Rašek
Sociolog

Těžko někdo mohl udělat horší službu instalaci radaru u nás než generál Ron Kadish, bývalý šéf Agentury protiraketové obrany (Sestřelili jsme satelit, systém funguje, MFDNES 12. 3.). Počínaje tvrzením, které se ocitlo v podtitulku, že „zničení satelitu je mezník v budování protiraketového štítu“. Sestřelení družice na známé dráze a ve výšce cca 220 km je totiž standardní úlohou protidružicové obrany. Rusové ji zvládají od šedesátých let, Číňané to předvedli nedávno, umějí to určitě i Britové a Francouzi, nejspíš také Izrael, Indie, Japonsko a možná některé další státy. I když v tomto případě to bylo poněkud sofistikovanější s použitím nejnovějšího protiraketového systému Argus. K sestřelení byla použita střela SM 3 vypuštěná z raketového křižníku USS Lake Erie pohybujícího se "západně od Havajských ostrovů". Křižník měl tři možné pokusy, při každém oběhu družice po asi jedné hodině jeden. Informace, že sestřel byl komplikován špatným počasím, je spíše desinformací, systém musí být schopen fungovat bez ohledu na počasí. Nejde také o levnou záležitost. Americké zdroje uvádějí, že sestřelení družice přišlo americké daňové poplatníky na cca 60 milionů dolarů.

Vtahovat však tuto epizodu do naší diskuse o dislokaci radaru, jak se to podařilo v rozhovoru se jmenovaným americkým generálem, je tak trochu medvědí službou. Je mezi tím asi takový rozdíl, jako když se voják učí střílet na střelnici a poté má zbraň použit ve skutečném boji. Mohou o tom přesvědčivě mluvit veteráni. A nově ti, kdo sloužili a slouží u protiraketových vojsk. Kadish také neuvedl jediný důkaz, že by radar na území ČR měl význam i bez polské základny. Jistě měl, ale čím by byl chráněn, když se ví, že první údery směřují právě na radary, pokud nejsou zničeny předem? Není také pravda, že tento systém je schopen ochránit USA, protože do instalace plánovaných 250 až 300 raket je ještě daleko. Podobně by musela být chráněna i Evropa. Už takové výroky jako „princip byl stejný, i když systém byl trochu jiný“ bezpečnostní odborníky musí děsit. Stejně tak tvrzení o obraně Moskvy, že Rusové „jen nechtějí, abychom ji měli i my“, je matoucí, protože byla součástí dohody s USA a Američané si zvolili Severní Dakotu, které jsou tak nejlépe chráněnými územími proti balistickým střelám. Generálovo tvrzení o použití systému proti Číně je už spíše tvrzením na hranicích science-fiction. Můžeme se proto divit, že po podobných vystoupeních jako je tento rozhovor či přiznání amerických zpravodajských služeb o zastavení vývoje raketových zbraní v Íránu, nesouhlas české veřejnosti s umístěním radaru se zvyšuje? Za takových okolností nemůžeme generála Kadishe považovat za nikoho jiného, než jako ministryně obrany Vlasta Parkanová našeho prvního námětky ministra zahraničních věcí Tomáše Pojara - za pouhého úředníka, generála navíc za vysloužilého. A vrátit se zas na začátek.

V Praze, dne 17.3.2008